

Független Magyarország

Egy szám 12 fillér	Szerkesztőség és Munkahely: Mátyás király-tér 8. szám. Telefonszám: 164.	Felolós szerkesztő DR. KNÉZY LEHEL. Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 9.60	Egy szám 12 fillér
---------------------------------	--	--	---	---------------------------------

Milyen változásokat hoz az új munkásbiztosító törvény.

A új munkásbiztosító törvény folyamatosan január elsejével többrendbeli változás lép életbe, a munkásbiztosítás terén.

A husz évvel ezelőtti életbelépett 1907. évi XIX. és az 1927. évi XXI. t. c. közötti eltérések összeállítását most készítik el. Mindenekelőtt a pénztár neve ezennel: Orsz. Munkásbiztosító Intézet lesz. Visszanyeri önkormányzatát, amelynek értelmében a munkaadók s a biztosítottak közül azok akiknek képviselőválasztási jogosultságuk van, választják meg a helyi választmányt. A helyi választmány eszközei többek között a fürdőbe utalásokat s az köli meg a szerződésüket az orvosokkal is. Január elsejével ugyanis az összes alkalmazottak és az orvosok megszűnnek a pénztár tisztviselői lenni. Akiiket a tisztviselők közi átvesznek, azok állami alkalmazottak lesznek.

E öreláthatóan nem lesz semmi változás az orvosokkal. Lehetséges, hogy a korhatárt betöltött, tehát 65. éven felülieket nyugdíjazták.

Egyébfontosabb változások még, hogy eddig a bérhatár évi 1920 P volt, ezt most az új törvény 3600 pengőre emelte fel. Ha valaki, kijelentése után önként további tagságra tart igényt, egy évig fizetési tovább a tagdíjakat. Ezen túl csak akkor, ha tíz éven keresztül, betegség esetére biztosítva volt. Ez esetben egy éven túl is fenttarthatja önkéntes tagságát.

Terhességi, gyermekágyi szoptatási segélyben csak az a tag, vagy családtag részesülhet, aki egy éven belül, legalább hat hónapig tagja volt a pénztárnak. Eddig négy hónapi tagság volt kikötve. De viszont a terhességi segély időtartamát négy hérről hat hétre ementék fel.

Új do og, hogy terhes anyának és idősebbeknek naponta egy liter tej utalható ki. A kiváltság módja részletkérdés. Valószínűleg egy vállalkozónál, esetleg tájcsarnoknál történik majd. Új dolog az is, hogy a szoptatási segély a táppénz erejéig felemelhető s 12 héten át utalható ki. Új az is, hogy gyermekágyi segélyben részesülők csecsemő keletyét is kaphatnak.

Aki betegségét szándékosan okozza, az táppénzt nem kaphat. Ez vonatkozik arra az esetre, ha valaki öngyilkos kísérletet követ el. Ez esetben nem kaphat táppénzt.

Kilépés esetén, ha egy éven belül három hónapig tag volt, nyolc napon belül jelentkezhetnek orvosi segélyre. Eddig úgy volt, hogy egy éven belül 6 hónapig, tagság esetén 3 hét alatt jelentkezhetett az illető.

A táppénzeket az új rendszer alapján, a megbetegedés negyedik napjától fizeti a pénztár. Ed-

dig a harmadik naptól fizette. Váltakozó pénztár, csak 4000 taggal alakítható s ott, ahol ker. pénztár van, egyáltalában nem.

Az üzemi baleseteken kívüli baleseteket, minden orvos köteles 48 órán belül a pénztárhoz bejelenteni.

Az állam minden esztendőben 2 millió 200 ezer pengő hozzájárulást ad az intézménynek. A kerületi pénztárak évi feleslegeiből évi 20 százalékig, tulmenő segélyek engedélyezhetők. (A rendszerét magasabb segélyek.) Itt említenék meg, hogy a pécsi munkásbiztosító épületét annyira ki bővítették, hogy az épületben kád és zuhanyfürdőt létesítettek. Mikor jutunk mi ennyire?

Baján nem kell védekezni a gyermekparalízis ellen.

Bukarestből indult ki az a rettenetes járvány, amelyet gyermekbénulásnak, orvosi nyelven poliomyelitis anterior acuta-nak hívnak és amely féltelmetes hatásaiban felér egy kisebb pestissel. A gyermek, akit a betegség ellep, végtagjaiban örökre megbénul. Bukarestből ezt a förtelmes epidémiát több erdélyi, sőt alföldi magyar városba is behurcolták.

A népjóléti miniszter most körrendeletet küldött Bajára a polgármesterhez és az alispánhoz, amelyben felhívja őket, hogy a Heine Medin-féle gyermekbénulás terjedése ellen előirt (vérendszabályokat a legszigorubbban tartassák be.

A Romániából behurcolt gyermekparalízis továbbterjedésének megállítására és leküzdésére a népjóléti miniszter körrendeletet bocsátott ki, amely valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének szól és a következőket mondja: „A gyermekbénulás (poliomyelitis anterior acuta) betegség, a Magyarország területével szomszédos román királyságban járványos méreteket ölt. Az említett betegség Magyarország területén való és nagyobb arányú elterjedésének megakadályozása céljából fő hivom alispán (polgármester) urat az idevonatkozó körrendeletben foglaltak legszigorubb betartására. Egyben főhivom, hogy az elsőfokú hatóságnak bejelentendő első esetet hozzám is haladéktalanul jelentse.”

Dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos szerint eddig Baján nem fordult elő gyermekparalízis és hihető, hogy az ősz beköszöntével ettől a rettenes betegségtől teljesen megszabadul az ország. Járványtól egyáltalában nem kell tartani annál kevésbé, mivel a megbetegedések száma az ország területén mindaddig meg sem közelíti az előző évek megbetegedéseinek számát s a múltak tapasztalatai alapján minden remény meg van rá, hogy a betegség rövidesen nem fogja többé foglalkoztatni az aggodalmaskodó közönséget.

Mikről kezdett tárgyalni Belgrádban a magyar delegáció a jugoszláv kormánnyal?

A baja—csikéria—szabadkai vasutvonal megnyitására is tárgyalnak Belgrádban. — Határ és gazdasági kérdések rendezését fektetik le a jugoszláviával folytatott tárgyalások.

Tegnap, szeptember 20-ikán kezdődtek lent Belgrádban a jugoszláv—magyar tárgyalások, melyeket Nickl Alfréd követségi tanácsos irányít a magyar delegáció élén. Nickl a tárgyalásokról ezeket mondotta elutazása előtt: — Tulajdonképpen nem új tárgyalások felvételéről, hanem csak a régi tárgyalások folytatásáról van szó. A kérdések egy részét ugyanis már elintézték a magyar törvényhozás által elfogadott kereskedelmi szerződéssel, állategészségügyi egyezményrel és a határforgalommal kapcsolatos egyezményrel, valamint a folyók közizgatásáról szóló egyezményrel. A két utóbbi szerződést a magyar parlament letárgyalta és becsikkelyezte, a jugoszláv kormány azonban még nem terjesztette a szkupstina elé, bizonyos belpolitikai okok miatt.

A tegnap kezdődött tárgyalásokon megvitatásra kerül a polgári és büntető jogsegély kérdése, a kétszeres megadóztatás elkerülésére vonatkozó egyezmény, a gyámpénztárak problémája, a letétek kérdése, forgalmi termésketű ügyek, így a közös határállomások kérdésének rendezése, a fertőző betegségek elleni védekezés, a magánbiztosító társaságok ügye, a szerzői jog védelmére vonat-

kozó megállapodás és a hajózási kérdések végleges rendezése.

A jugoszláviával megindult kereskedelem politikai tárgyalásokon szóba kerül a közös határpályaudvarek kérdésével kapcsolatban a baja—csikéria—szabadkai vasuti-vonal megnyitása is, továbbá még néhány a békeszerződésből eredő probléma szerepei.

Valószínűleg a fumei szabadkikötő ügye kapcsán a fumei s más tranzitkérdések is előkerülnek, mert pl. a jugoszlávok azért nem akarják megnyitni a baja—szabadkai vasuti vonalat is, mert akkor a romániai vasuti szállítmányok mindig magyar sínpáron futnának, amivel nagy bevételről esnének el a jugoszláv vasutak.

A tárgyalásokon egyébként még szerepelni fog a határmenti telekkönyvek kieserítésének rendezendő problémája, továbbá gazdasági vonatkozású kérdések. A tárgyalások anyaga olyan komplexumot ölel fel, hogy a tárgyalások előreláthatóság október közepéig el fognak húzódni.

Mindkét ország azon van, hogy most véglegesen megkössék a két ország között a kereskedelmi szerződést.

Kötött-sportáru ujdonság

Swetter, poulower, mellény, kabát, sportharisnya legolcsóbban Remek nyakkendők Selyem 2 pengő. Fenyvesi Áruházban.

Sofför te
Automobil
kezelésre
tok és hatósá
készíték jutá
Részletes
Blücher
autófuvarozó
Tégla
Rosenthal
Mohács,
szág legn
gyárának
egyedáru
Pollák
fakereske
Irodalmilag
francia, néme
nyelv t a n
niszteri főtis
díjazá
Óráka
esetleg
irodai a
vállal mint lev
Cim a ki
Szeptember
reggel
Dr. Geiri
és Lov
gyógyzer
éjjeli sz
az ügyel
vasárnap d
a közönsé
na,
MIND
E
ÉRDEKEL
HONT AK
Tudatom
séggel, hog
5-től 10
tőre építék
gyobb átal
lakok.
Tervek
tekinthetők
és felvilág
ZAL
Baja, B
5. Tra
szet

Csoda plissé és francia bordűrös plissé,

ugyszintén hólozást, gouvrirozást és gépazsurozást gyönyörűen és olcsón készítenek.
Telefon 281. STELLNER ZSIGMONDNÉ Baja, Vörösmarthy uca 1. (Grauug-ház). Telefon 281

Jánoshalmán emléktáblával öröklítik meg, hogy Jánoshalma hét év előtt megyeszékhely volt. — Magyaránynak ígérkezik a jánoshalmi gazdasági kiállítás.

Csonka-Magyarország egyik nagy jelentékény gyümölcstermő községében, Jánoshalmán, f. hó 25-én reggel 7 órai kezdettel, a már nyitvatartásra hozott program szerint, magyaránynak ígérkező mezőgazdasági kiállítás rendeznek.

A kiállítás fővédnökei: gróf Zichy Gyula kalocsai érsek, herceg Béni Compagni Ludovisi, gróf San-Martino di Valperga főbírtokosok, Balku Gyula Bácsbodrogvármegye főispánja és dr. Szabolcsy Dusan alispán, Purgly Emil főispán, a kecskeméti mezőgazdasági kamara elnöke, dr. Marschall Ferenc m. kir. gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő, h. ó Podmanitzki Endre országgyűlési képviselő, gróf Teleky József főbírtokos és Kulunch Viktor főszolgabíró.

Ezideig a következő tárgyak és állatfajok kerülnek a bíráló bizottság elé: Növény, Fűszert, és Lipiczai fajszóla mének. Szarvasmarhák közül: pirostarka, zsemlyeszínű és magyar fajták, azonkívül a kalocsai érsekuraldom országos hírű gulyából is kerülnek bemutatásra. Bemutatásra kerülnek fűszert mangolicza, Yorkshiri, Bergshiri serlesek. Baromfiak közül: kendermagos, O-pington, Plymouth, tipék, disz és hasznos galambfajták, azonkívül selymes és egyéb birkafajták. Minden fajta kalászos és egyéb mezőgazdasági termények. Csemegé és borszőldfajták, valamint Jánoshalma és vidékének főcikkét képező mindegyik gyümölcs. Továbbá gazdasági gépek, növényvédelemből, gyümölcs-ápolásból és eszközök. A villamos erőre berendezett szárítók, főző- és sült-, vasalógépek.

Gyakorlati gazdasági szempontból a kiállítás egyik érdekessége: tengeri-, szártógépek, morzsoló, triőrözd- (magosziályozó) gépek. A kiállítandó gépek egész napon át üzemben lesznek s így a közönségnek módjában fog állani ennek gyakorlati hasznosságáról is tapasztalatokat szerezni. Délután folyamán szántógép versenyt tartanak, amelyen több hazai és külföldi gépek is képviseltetik magukat. Tartós és praktikus építészeti anyagok, valamint a háziiparral foglalkozó nőknek hímző-, varrógépek gyakorlati bemutatása is látható lesz. Ezenkívül bemutatásra kerülnek rostálók, fogasboronák, morzsoló, répvágó és darálógépek. Ugyancsak e keretben ismertetik a legújabb gazdasági szakmunkákat is.

A kiállítással kapcsolatosan leleplezik a vármegye emléktábláját, melyet az urikaszinó falába illesztettek be, emlékezésül arra az időre, amikor a vármegye a szerb megszállás alatt Jánoshalmán székelt.

A kiállítást és az ünnepséget bankett zárja be, amelyen a részt-

vevni óhajtok a kiállítás rendező bizottság alelnökénél, Almás Imrénéél jelentkezhetnek.

A kiállítás nehéz és gondter-

Novemberben jelenik meg az új lakásrendelet.

A lakásfelzárkóztatás ügyében nyert értesülések szerint közölték, hogy a népjóléti miniszter egy esztendővel szándékozik meghosszabbítani a kötött lakásforgalom idejét. Szerkesztőségünk teljesen beavatott helyen érdeklődött ebben az ügyben és azt a felvilágosítást kapta, hogy a lakáskérdés megoldásáról végleges döntés még egyáltalán nem történt és az új lakásrendelet, amelylyel a népjóléti miniszter novemberben fogja szabályozni ezt a problémát, egyelőre még csak az előkészítés stádiumában van.

Vass miniszter e határozta, hogy a túlzott béremelés és az indokolatlan felmondással szemben megvédi a védelemre szoruló lakosságot. Ennek a védelemnek a módjáról és eszközeiről azonban csak most folynak a tárgyalások és így se a kötött forgalomnak egy esztendővel való meg-

hosszabbításáról, sem pedig semmiféle konkrét intézkedésről ma még beszélni nem lehet.

Kétségtelen, hogy az új lakásrendelet ki fogja tolni a szabad forgalomra való átmenet határidejét és erre az átmeneti időre fokozatosan teszik lehetővé a béremelést, úgy azonban, hogy a béremelések még a legfőbb fokon, vagyis a szabadforgalomra való átmenet fordulópontján se érhessek el a bérebeli béreknek azaz százalékát.

A fokozatos béremelkedésnek mértékéről és a szabadforgalomra való átmenet nehézségeinek kiküszöböléséről a népjóléti minisztériumban beható tanulmányok folynak. Vass népjóléti miniszter azonban végleges döntést csak a teljes anyag összegyűjtése után fogja meghozni, amire előreláthatóan csak októberben kerül a sor.

Bazalt, aszfalt és betonjárda.

Beszélgetés a mérnöki hivatal vezetőjével a városi ut és járdaépítésekéről.

Arról a nagystílű kövezési munkáról, amely az idén nyár óta erős lendülettel folyik Baján a belterületen és a bokodi utbajai szakaszán, megkérdeztük Horváth Béla műszaki tanácsost, aki az aszfaltozásról is kiterő válaszában ezeket mondotta:

— A kövezési munkák gyors iramban folynak a városban. A városháza előtti szakasz befejezése után a Petőfi uca kerlek alatti szakaszára kerül a sor, ennek befejeztével pedig, ha lesz még elég kimaradt régi kő, akkor a Kazinczy uccát is elkészíti a vállalkozó még ebben az évben.

— A már elkészített utakat a mérnöki hivatal megtekintette, egyébként is állandó ellenőrzés alatt áll az utéplés s azt minden tekintetben kifogástalan, elsőrendű munkának találta. A belterületen elkészített, kikövezett utaknak ideiglenes átvétele szabadságon lejárt után november elején lesz, a végleges átvétel azonban csak akkor, ha a vállalkozó által szerződésileg megígért garanciális idő lejárt. A provizorikus átvétel a törvényhatósági bizottság tagjainak jelenlétében fog lezajlani.

Az aszfaltozással kapcsolatban pedig ezeket mondotta:

— A város a vásártéren az új bérház és a Tögl-féle ház előtt készítette el az első aszfaltjárdát. Én proponálni fogom a város centrumában a legforgalmasabb

helyeken: így a Szent István tér két felén és pedig a Nemzeti Kávéháztól a Székely-féle vaskereskedés sarkáig, valamint a Fischer-féle alapítványi ház sarkától a Magyar Általános Takarékpénztár házáig terjedő utvonalon az aszfaltjárda bevezetését, valamint a Róna-féle azanatóriumtól a Cirusz Ferenc uccáig terjedő utszakon. Ezt mi már saját hatáskörünkben is megcsináljuk volna, de a törvényhatóság felhatalmazása nélkül nem fogunk hozzá, mert nem akarunk úgy járni, mint a Sárkány uca kikövezésénél. Itt a törvényhatóság utólagos jóváhagyása reményében elkészítették a járdát, mert annak elkészítését egy a mérnöki hivatalhoz intézett beadványban az uca ösziakói kérték. Mikor azután a járda elkészítésének fele összegét a város be akarta hajtani az érdekeltektől tulajdonosokon, akkor mindenki tiltakozott, fűhöz-fához szaladgált, fizetni nem akart és azt hangoztatta, hogy ők nem kérték a kikövezést s nem tudták, hogy az ennyibe kerül.

— Az aszfaltjárda bevezetésénél is az az az utas, hogy a költségek felét a háztulajdonosnak kell megfizetnie.

Országos küzdelem a veneralikus betegségek ellen.

Baja, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Miskolc, Győr Kaposvár, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pesterzsébet és Székesfehérvár neml beteggondozót kap. Rodé kormányfőtanácsos és Basch kormánybiztos a népjóléti miniszter megbízásából sorra járják a vidéki városokat.

Az a széle körül mozgalom, mely Vass József dr. népjóléti és munkügyi miniszter, h. miniszterelnök rendelkezésére és intencióinak megfelelően a népjóléti minisztériumtól és az országos munkásbiztosító pénztártól indult ki a veneralikus betegségek leküzdése ellen, egyre nagyobb hullámokat vet és mindig nagyobb területekre terjeszti ki áldásos működését.

Ma már nem üres jelszó többé a veneralikus betegségek leküzdésének hangsúlyozása. Nemcsak szervezeti egyesületek, fővárosi és vidéki egészségügyi intézmények tudatos működése, fővárosi és vidéki orvosok a dicsőséges munkája hatol a baj fészkeibe és emeli gátat az emberpusztító kórnak.

Hogy az egyetemes, sikeres küzdelemre még jobban felkészülhessenek az illetékes körök, dr. Basch Imre, a Munkásbiztosító Pénztár igazgató főorvosa és dr. Rodé János kormányfőtanácsos, az Országos Munkásbiztosító Intézet igazgatója sorra járják első sorban azokat a vidéki városokat, ahol eddig még nem állítottak fel nemibeteggondozót és megteszik a szükséges intézkedéseket a gondozó intézet felállítására ügyében. Ez egyben az első értekezletet most tartották Kecskeméten, a városi székház közgyűlési termében. Az értekezleten Zimay Károly polgármester elnökölt és a fővárosi kiküldötteken, illetve a népjóléti miniszter megbízottain kívül részt vettek az egészségügyi intézmények vezetői és az orvosszövetség megbízottai. A tárgyalás folyamán elhatározták, hogy Kecskemét modern nemibeteggondozót kap.

Basch Imre dr. kormánybiztosító és Rodé János dr. kormányfőtanácsosól szerzett részletes és szerinte még ez év folyamán a következő városokban állítanak fel nemibeteggondozót: Baja, Szolnok, Hódmezővásárhely, Miskolc, Győr, Kaposvár, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pesterzsébet, Székesfehérvár.

Központi Színház

1927. szept. 21-én szerdán, 22-én csütörtökön.

A legkisebbik Horváth leány

operett 3 felvonásban.

Kezdete esti nyolc órakor.

GRUPP

TÁSA

Tégla ment-

ár

BAJA, János-ut.

Tégla erép:

Tégla fáv,

mentez,

hód farku

hornyol

cemen

ujlak

keres

ch

Cement:

Egyszerű

20 cm.

márvány

dísznő

csömös

drótb

kutg

esőv

menthordók,

bet

tekek,

lé

kövek,

mpcsök,

sek.

Építőanyagok

Fával éget

"Mák"

Bieber

kavics

duna

kö

g

nád,

6 lemez,

papir.

Az ös

tanys

mellett

há

itjuk!

Étvállal

beton

ezeket

és a

jobbmenő

jó

végezzük.

Vároda

mint

árak:

Baja, János-u. 5.

Arany uca 3.

gy

100.

GRUHUT

TSA

Tégla ment-

BAJA, Gyöngyös-ut.

Tégla répi

Tégla fáv...

hód farku... cement... ujlak... kera... ch...

Cementek:

Egyszerű... 20 cm... márvány... disznó... csömö... drótb... kutgy... esőv... bet... tésék... lá... m... s...

Építési anyagok

Fával... "Mák"... Bieber... kavics... g... g... nád... ló lemez... papír.

Az ös... legju... tányo... mellett... ház... itjuk!

Étvállal... en-féle... beton és... munkát... ezeket... ettséggel... és a... ebbmen... jó... végezzük.

Vároroda

mint... árok:

Baja, Gyöngyös-ut. 5.

Arany... ucca 3.

gy... 100.

LICHTER CIPŐÁRUHÁZBAN (URÁNIA-PALOTA)

megérkeztek a gyermekcipők, fiu- és leánycipők igen nagy választékban. Őszi divatujdonságok, trotteur cipők minden színben, rendkívül olcsó áron.

A BAJAI GYÜMÖLCSÉRTÉKESÍTŐ ÉS KÖZPONTI SZESZFŐZŐ SZÖVETK.

modernül felszerelve A BACHRACH-FÉLE FATELEPEN a szőlősgazdák rendelkezésére áll.

Ki segítsen a szőlősgazdán, ha önmagán nem segít? Tömörüljünk! Minden szőlősgazda csakis a szőlősgazdák szövetkezetében főzeti ki törkölyét, mert ez reá előnyösebb!

HIREK.

— Itt a hivatalos ősz. A csillagászati és naptari időszámítás szerint ma, szeptember 21-én köszöntött be a hivatalos ősz, a nap-éj egyenlőség napja, amikor a nappal éppoly hosszú lesz, mint az éjszaka. Ettől kezdve a nappalok mindinkább rövidülnek. Az idei nyárutó megcáfolta a hivatalos időzököt, mert hiába jöttek az október hónap első felében, a vénasszonyok cirogatásos utónyárazakához fűződött remények nem váltak be. Hidegre hajó, esős borulat s idő járta a vénasszonyok nyarán s csak elvétve akad egy-egy szebb, verőfényes nap. A vénasszonyok nyara kipótolta a kánikát és az idei reánkendő nyár szárazságát, mert elég sűrűn hullott az eső a nyakunk közé.

— Elkelt az Árpád uccai volt Pollák-féle egykori gyártelep. A Jerkovits Sándor tulajdonát képező és két uccára nyúló Árpád ucca 5. sz. a levő hatalmas emeletes ház, ami nem az uccára épült, hanem az udvarban s ahhoz alagút vezetett a ház bejáratától, hálón délután árverésen gazdát cserélt. A házat a Bajai Takarékpénztár vette meg 12.500 pengőért. Az egykori kisebb szabású gyártelep megörölte az idő szuja: fel-falta a lakásinség. Ma már nyoma sincs, hogy ott valamikor gyártelep volt.

— Asztma és szivbetegség, mell- és időbaj, görvesség és angolkór, pajzsmirigynagyobodás és golyvaképződés eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. Európai és amerikai klinikai orvosok sorvadásos egyéneknek írták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Két állami iskolát építenek Bácsborsódón. A kultuszminiszter idei programja keretében még ebben az évben rövid időn belül Bácsborsódón egy db egymeletes állami elemi népiskolát, a borsódi tanyákon pedig egy földszintes elemi iskolát építenek, amelyre az állam-építészeti hivatal versenytárgyalási hirdetménye alapján rövidesen megartják az árlejtést.

— E héten készül a Petőfi ucca betonjárdája. A városi tanács a törvényhatósági bizottságtól nyert felhatalmazás alapján nagyszabású uccaszabályozást vitt végbe a Petőfi Sándor uccában. Legelőször is a zárdá kertjéből kihasítottak mintegy két és fél méteres részt, tehát annival szélesebb lett az ucca. Utána a zárdá kertjéhez megvonták a téglafalat, majd pedig az Ertl-ház frontján elkészítették a esatornát, hogy az általános esatornázások idején itt ne

kelljen felszaggatni az uccát. Ezekben a napokban egy nézett ki a Petőfi Sándor ucca, mintha tavaszárkokat ásak volna ott. Óriási fő dányások, fő dkupacok meregenek az uttest közepén még ma is, amit a kocsiút nivelálásához és szintjének emeléséhez fognak felhasználni. A esatorna munkálatok egy része már teljesen befejeződött, úgy hogy a napokban ott már a betonjárda készítéséhez fognak. Ha avval is elkészülnek, utána jön Kálmán Antal vállalkozó, aki az uttestet fogja elkészíteni a Budapesti utról edahordott régi kövekkel.

— A buzaölcsönök át-számítási kulcsa. A Pénzüntézet Központi közhírré teszi, hogy a buzaölcsőlevelekben folyosított buzaértékre szóló kölcsönök törlesztőrészeitel fizetésnél és a buzaölcsőlevelek kamatszélivényei beváltásánál októberre 30 pengő 19 fillért kell alkalmazni.

VASS MARGIT okl. operatőrnő, énektanár és zeneköznevelő tanár megnyitotta Jelenkezni lehet Szent István tér 7. sz. alatt d. e. 11-12, d. u. 3-4-ig.

Nagyarányu építkezések

folyznak a bajai kertész-képző iskolában. — Most építik az iskola főépülete az emeletet.

A bajai m. kir. kertész-képző iskolában egy hónap óta nagyszabású építkezés folyik: a földmívelésügyi miniszter idei költségvetése keretében augusztus 18-án kezdtek meg a kertésziskolára az emelet felhuzását, amit egyelőre csak az iskola főépületeire huznak rá s amivel az az előnyös helyzet áll elő, hogy kibővíthetők a tantermek, a hálók és a laboratórium.

A kertésziskolánál végzendő építkezést 50.000 pengőnyi költségvetéssel végzik. A munkát a földmívelésügyi minisztérium Szerecsy Géza budapesti építész vasbetonvállalkozónak adta ki; a munkálatok már javában folynak is helybeli munkásokkal.

NE DOBJA EL

az üres cipőkrémdeboxokat, mert ingyen kap 1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült, ezidőzerint legjobb

„VESTA“ cipőpasztát

6 üres „VESTA“ dobozért ett, akoi azokat vásárolta.

KAPHATÓ: Drogériákban és bórkereskedésekben

Szenes Imre - Apolló drogéria. Weidinger Lajos bórkeresek.

Fűszer- és csemege-üzletekben:

- A Mi Boltunk keresk. r-t. Ambrus Rezső Ifj. Bagóczy Sándor Ifj. Csorba György Glucovác Ferenc utóda Grünhut Miksa és fia! Klein és Stráhl Magath Lajos Maschanzker Miksa Papp János Rabali Józsefné Rosenfeld Ákos Somorjay Ferenc Szentpétery István Ifj. Wellach Géza

Saját érdekében kérje mindenütt. Képviselet Baján Molnár József úgyn.

A présház és virág melegágy kibővítése, illetve átépítése s újának építése az idén nem fog megtörténni, legfeljebb csak a jövő évben.

Érdeklődünk a kertész-képző iskolában az iránt is, hogyan zajlott le a kertésztanfolyam.

— A legjobb eredménnyel a tanítók, községi jegyzők, lelkészek és községi faiskola kezelő kertész munkások részére, — mondotta az informátor. A tanítók, lelkészek és községi jegyzők tovább tanítják a községek lakosságát kertészeti s gyümölcskezelési dolgokra, a községi faiskola kezelő kertmunkások pedig a községekben felállított faiskolák munkásai lesznek.

U-R-A-N-I-A

Szeptember hó 21-én, szerdán és 22-én, csütörtökön d. u. 6, este fél 9 órakor.

Nagy művészi esemény. A FANAMET konzern világhírnépe. Kivételesen 2 napig.

NORMA

AZ ÉLET KIRÁLYNŐJE.

Gyönyörű filmregény 10 felvonásban. — Fősz: Norma Talmadge, Beregi Oszkár és Ronald Gilbert. EZENKIVÜL:

Utolsó lázadás.

Matro attrakció 6 felvonásban. — Főszerepben: Pauline Starke és Tim Mc Coy. E páratlanul szép műsorra külön hívjuk fel a nézőközönség figyelmét.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Terrenol-pala

Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízhatlan állandó raktár és egyedüli előkészítő hely

POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, BAJA.

Városi iroda: Kocsuth ucca 23. Főtelep: Budapesti út 4.
Telefon számok: 184, 235 és 104.

KOLLARIT

Színház.

A Darázsfelek. Telt ház élvezte végig a tegnap este bemutatott szellemes francia vígjátékot. A gyorsan fejlődő egyenben beállított előadást zajos tapsal honorálta a közönség. A pompás együttesnek vezető szerepét a mindig bájos művész, Róza Böszörményi játszta. Ugyancsak kitűnő volt Ladomerszky Margit, Vass Irma, Palásthy Irén és természetesen az örökké jókedélyű Egy Beria. Nem szabad azonban megfeledkeznünk a két írekvő fiatalról, Hajnal Beátról és Sass Ibolyáról sem. Különösen ki kell emelnünk Sass Ibolyát, ezt a szép, fiatal, tehetséges kezdőt, aki oly szépen tisztán és csöngőn beszél, mint amilyen a kalásis zenéje. Egyenben, otthonosan mozog a színpadon és az életben s akinek színjátszási ambícióját nagyobb szerepeknek való bizásával kellene fokozni s nem volna szabad az ilyen talantusos kezdőket elveszteni magyari színpad ismeretlenjei közt. Kormos, Danis, Kurucz, Lontay, Út Endre és Asszonyi Laci teljes indással, sok becsületes ambícióval járultak az est sikeréhez. (Kpál)

A legkisebbik Horváth-lány premierje. Az idény végére tartogatott nagy sláger látás előkészületek után ma este már bemutatásra került a rivaldán meg is jelenik diadalmasan a várva-várt „Legkisebbik Horváth lány”. Szilágyi és Zerkovitz neve mindig sikert jelentett, de ebbe a kedves operettbe mintha leltük minden érzését, minden gondolatát beleszőtték volna. A főszerepben Kóbor Irén, Pálffy Blanka, Daka Anna, Palásthy Ilonka, Sugár Gyula, Bihary Nándor, Károlyi Vilma, Kormos Ferenc, Út Endre jeleskednek. A pompás táncszámok Pálffy Blanka—Bihary—Károlyi táncos triónak újabb sikert jelentenek.

Tündérmese a kicsinyeknek. Csütörtökön délután fél 4 órakor öröndetes meglepetéssel a bajai gyermekközönségnek, az igazgatóság másorra tűzte Kormos Gyula látványos, zenés, operettszerű tündérvígjátékát, a Liliomszálát.

Szombaton délután ifjúsági előadás. Előadást tartanak BLÜCHER BÉRAUTÓ

Tóth Kálmán u. 10. — Telefon 290

Francia órákat ad egy volt párisi diák. Cím a kiadóhivatalban.

Tanoncot fizetéssel felvesz Salamon és Komlós.

Paradicsom-átörb szára, jó, olcsó, Telefon 280.

UTRY-nál Erzsébet kir. u. 38.

Ebédő berendezés allg használt igen jó karban **eladó.** Cím a kiadóhivatalban.

Cement, cserép, kátránypapír, deszka és építési olcsó áron nagy választékban POLLÁK fakeskedésben

Szőlősgazdák figyelmébe! Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt szőlő és gyümölcs termesztő közönséget, hogy a pálinkafőzést megkezdtem s így a pálinkafőzészetre szánt anyagok nálam kifizethetők. Pálinkafőzésben eszközözlendő főzések után a termelők 10 százalékos adóelengedésben részesülnek. **BÁCSKAI SANDOR MÁTYÁS** egyéni szeszfőzde tulajdonos Baja, Szt. László ucca 26.

Őszi vetéseknél használandó SZUPERFOSZFÁT MŰTRÁGYA raktárról (Árpád ucca) kicsinyben is kapható **HUBER KÁROLY** gyári képviselőnél, BAJA, Szt. Antal ucca 85. szám alatt.

Villamos világítási és erőátviteli berendezéseket legolcsóbban, szakszerű és izléeses kivitelben készíti **Böhner és Társai** Hatóságilag engedélyezett elektrotechnikai vállalat BAJA, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256. **Csillárokgyári raktára.** Megtekinthető vételkényszer nélkül. — A költségvetés, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Kitűnő gyermekharisnyák 1-50 től fölfelé, **finom selyemharisnyák** 6 P és 6 50-ért kaphatók **Özv. Fejér Lajosné** Türr István ucca 7.

Telefon 280. **Stukaturád, kátránypapír, szeg, drót,** jutányos áron kapható. **Utry Pál Fiai** Erzsébet királyné u. 38.

BURGONYA 1-rendű étkezési rózsa-burgonya szükségletét legolcsóbban szerezheti be **Stein Lászlóné-nál** Cifrusz ucca 18. sz. alatt.

MINDEN EMBERT ÉRDEKEL, AKI SAJÁT OTTHONT AKAR SZEREZNI. Tudatom az építő közönséggel, hogy családi házakat 5-től 10 évre való törlesztésre építék, ugyancsak nagyobb átalakításokat is vállalok. Tervek irodámban megtekinthetők. Érdeklődni lehet és felvilágosítással szolgál, **ZALLEL MIKSA** építési irodája. Baja, Bethlen Gábor u. 5. Trafikánt sörgyárral szemben lévő köz.

Schön és Bajai szénnagykereskedők BAJA. Iroda Haynald ucca 13. Telefon 26. — D. G. T. Pécsi köszénbányák képviselője. Szeressze be már most még olcsóbb áron téli fűtőanyag szükségletét! Kérje mindenütt az általunk képviselt „Bécsi gázgyári diókokszot” és Myslovitz vagy Max I.-a porosz szobafűtőszemeket. Transitó raktár Baja-Dunaparton.):-:-(Saját teherautó.

(Független és Csillag-nyomda győri nyomdáján Baján. (Huber Károly.)

üzem i
ten, jól
vltja é
nikai
lvéga
an levő
rt elad.
Jenő
ismc.
4.
Irógép és
Irógép
gyorsan és
karban tart
munkákat
Egy látható
irógépet
Ifj. Eng
Irógép és
Madár

Közismert
vénytársasá
tetelekkel
jobb körök
re
helyiké
alka
Kimerítő a
ismeretes m
kiadóhivat

Tégla
Rosenth
Mohács,
szág leg
gyárának
egyedár

Pollák
fakeskedés

perfekt
román
g. mi-
szerény

Irodalmilag
francia, nem
nyelvtan
miszteri fölt
díjaz
órák
onösen.
eggetlen
alában.

irodai
vállal mint
Cím megt
Magyarország

26-ig
ezn
Há
mi
vis
tör
A
ker
ber
kat
—
me
ud
ha
hő
pén

Szeptember
reggel
Dr. Gei
és Lov
gyógyász
éjjeli
az ügyel
vasárnap
a közönsé